

„Siedem Duchów” – Duch Święty? (Apokalipsa 1,4)

Poniżej postaram się to krótko uzasadnić moje przekonanie, że „Siedem Duchów w Księdze Apokalipsy jest określeniem Ducha Świętego.

1. Apokalipsa posługuje się różnymi obrazami ale też cyframi (np. 666, czy właśnie 7). Jednym z ważnych celów czytelnika tej Księgi jest odnalezienie znaczenia, które kryją się za obrazami (liczbami). Dlatego w apokalipsie np. siedem Duchów może oznaczać „jednego” Ducha Świętego i nie jest to niczym nadzwyczajnym
2. **Łaska Wam i pokój** od Boga Ojca, Siedmiu Duchów i Jezusa Chrystusa – zwrot „łaska i pokój” w całym Nowym Testamencie jest zawsze odnoszony do Boga Ojca i Pana Jezusa. W Apokalipsie jest wyjątek, który obok Ojca i Syna dodaje Siedem Duchów. Dlatego sądzę, że musi chodzić o Boga ukazanego w całej pełni. Dodatkowo, jeżeli w liczbie 7 zobaczymy ideę działania pełni Ducha Świętego, to sens tego tekstu pokaże, że łaska i pokój pochodzą od Ojca, Ducha Świętego i Syna i to jest w harmonii z nauczaniem NT.
3. W siedmiu listach pojawia się siedem razy: "Kto ma uszy niech słuch co Duch mówi do zborów. Ciekawe, że jest to w paraleli do osoby Pana Jezusa, który na początku każdego listu przedstawia się: "To mówi Ten.... i tu siedem opisów Pana Jezusa. Na początku listu jest powiedziane, że to mówi do zboru Pan Jezus, a w podsumowaniu jest zachęta, żeby słuchać co Duch mówi zborom. Zarówno Pan Jezus jak i Duch są Boskimi zwiastunami orędzia siedmiu listów.

Wygląda zatem na to, że tekst:

„Łaska wam i pokój

1. od Tego, który jest, który był i który nadchodzi, oraz
2. od Siedmiu Duchów, które są przed Jego tronem i
3. od Jezusa Chrystusa, który jest świadkiem wiernym, pierworodnym z umarłych i władcą królów ziemi”

pokazuje Boga w całej pełni.

Trudne do zaakceptowania jest wnioskowanie, że pomiędzy Ojcem i Synem są aniołowie. W takim układzie rozważany tekst ten musiał by znaczyć: " Łaska wam i pokój od Boga Ojca, od aniołów i od Jezusa Chrystusa". Nie sądzę, żeby to była poprawa interpretacja, gdyż pomiędzy Ojcem i Synem pojawiłyby się istoty stworzone.

Przejrzymy jeszcze wszystkie wystąpienia frazy: „łaska i pokój” w Nowym Testamencie. Jednoznacznie to pokaże kto jest jej źródłem:

- (Rz 1:7) Do wszystkich przez Boga umiłowanych, powołanych świętych, którzy mieszkają w Rzymie: **łaska wam i pokój** od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa!
- (Rz 16:20) Bóg zaś pokoju zetrze wkrótce szatana pod waszymi stopami. **Łaska** Pana naszego Jezusa Chrystusa niech będzie z wami!
- (1Ko 1:3) **Łaska wam i pokój** od Boga Ojca naszego i od Pana Jezusa Chrystusa.
- (2Ko 1:2) **Łaska wam i pokój** od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.
- (Gal 1:3) **Łaska wam i pokój** od Boga, Ojca naszego, i od Pana Jezusa Chrystusa,
- (Ef 1:2) **Łaska wam i pokój** od Boga Ojca naszego i od Pana Jezusa Chrystusa.

Spółeczność Chrześcijan w Świątchołowicach – studium Księgi Apokalipsy

- (Flp 1:2) Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.
- (Kol 1:2) do świętych i wiernych w Chrystusie braci w Kolosach: łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego.
- (1Ts 1:1) Paweł, Sylwan i Tymoteusz do Kościoła Tesaloniczan w Bogu Ojcu i Panu Jezusie Chrystusie. Łaska wam i pokój!
- (2Ts 1:2) Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.
- (1Tm 1:2) do Tymoteusza, swego prawowitego dziecka w wierze. Łaska, miłosierdzie, pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, naszego Pana.
- (2Tm 1:2) do Tymoteusza, swego umiłowanego dziecka. Łaska, miłosierdzie, pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, naszego Pana.
- (Tyt 1:4) do Tytusa, dziecka mego prawdziwego we wspólnej nam wierze. Łaska i pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa, Zbawiciela naszego.
- (Flm 1:3) Łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.
- (1Pt 1:2) którzy wybrani zostali według tego, co przewidział Bóg Ojciec, aby w Duchu zostali uświęceni, skłonili się do posłuszeństwa i pokropieni zostali krwią Jezusa Chrystusa. Łaska wam i pokój niech będą udzielone obficie.
- (2Pt 1:2) Łaska wam i pokój niech będą udzielone obficie przez poznanie Boga i Jezusa, Pana naszego.
- (2Jn 1:3) Łaska, miłosierdzie i pokój Boga Ojca i Jezusa Chrystusa, Syna Ojca, niech będą z nami w prawdzie i miłości.
- (Obj 1:4) Jan do siedmiu Kościołów, które są w Azji: Łaska wam i pokój od Tego, Który jest, i Który był i Który przychodzi, i od Siedmiu Duchów, które są przed Jego tronem,

Na koniec przytoczę jeszcze ciekawy komentarz Sterna:

Siedem to liczba oznaczająca w Tanach pełnię i doskonałość. Bóg zakończył swe dzieło stworzenia siódmego dnia (Rodzaju 2,1-3). Dlatego dzień odpoczynku, szabbat (to hebrajskie słowo oznacza właśnie „odpoczynek”), jest siódmym dniem tygodnia (Wyjścia 20,8-10), a rok sz’mitty (odpuszczenia), kiedy ziemia odpoczywa, jest również rokiem siódmym (Kapłańska 25,3-7), rok zaś jowel (jubileuszu), kiedy odpoczywa nie tylko ziemia, ale i prawa własności do niej, następuje po siemiu latach sz’mitty (Kapłańska 25,8--17). Ten, kto zabiłby Kaina, miał doznać siedmiokrotnej zemsty (Rodzaju 4,15). Noe zabrał do arki po siedem z każdego gatunku czystych zwierząt (Rodzaju 7,2). Na podstawie faraonowego snu o siedmiu krowach tłustych i siedmiu chudych Józef przepowiedział siedem lat obfitości i siedem głodu (Księga Rodzaju 41). Liczba „siedem” pojawia się raz po raz w związku z ofiarami i rytuałem świątynnym. Oto dwa przykłady: krwią ofiary za grzech kropiono siedem razy przed Adonai (Kapłańska 4,3-4), a trędowaty pojawiał się przed kohenem siódmego dnia, aby ten go zbadał i ogłosił czystym (Kapłańska 13,5-6). I święto Pesach, i Sukkot trwają po siedem dni, a siedem tygodni upływa pomiędzy Pesach a Szawu’ot, kiedy to składało się na ofiarę siedem baranków (Księga Kapłańska 23). Gdyby Isra’el nie chciał się nawrócić, miał zostać siedmiokrotnie ukarany za swe grzechy (Kapłańska 26,18-28). Jerycho upadło, kiedy Isra’el siedmiokrotnie okrążył miasto i siedmiu kohanim zadęło w siedem szofarów (Jozuego 6,4-15). Chana, świętując z okazji narodzin Samuela fakt, że stała się płodna, modliła się: „Niepłodna porodziła siedmioro” (1 Samuela 2,5; por. Jeremiasz 15,9). Siedem lat zajęło Salomonowi zbudowanie Pierwszej Świątyni (1 Królewska 6,38). Gdy Elizeusz wskrzeszał dziecko Szunamitki, kichnęło ono siedem razy, zanim otworzyło oczy (2 Królewska 4,35). Po zdziesiątkowaniu mężczyzn w Isra’elu „siedem kobiet uchwyci się jednego mężczyzny” (Izajasz 4,1). Siedem dni zajmie poświęcenie ołtarza w Świątyni w Dniach Ostatnich (Ezechiel 43,25-26).

Spółeczność Chrześcijan w Świątchołowicach – studium Księgi Apokalipsy

„Siedem” to również liczba oznaczająca pełnię i doskonałość w Księdze Objawienia, głoszącej doskonałość Boga i ostateczność Jego przyszłego sądu nad ludzkością. Jochanan pisze o siedmiu wspólnotach mesjanicznych i o siedmiorakim Duchu, o siedmiu złotych menorach (w. 12), siedmiu gwiazdach (w. 16), siedmiu płonących pochodniach (Ap 4,5), siedmiu pieczęciach (Ap 5,1), Baranku o siedmiu rogach i siedmiu oczach (Ap 5,6), siedmiu aniołach z siedmioma szofarami (Ap 8,2), siedmiu gromach (Ap 10,3), smoku z siedmioma koronami na siedmiu głowach (Ap 12,3) — które są siedmioma wzgórzami i siedmioma królami (Ap 17,9-10) — oraz o siedmiu aniołach z siedmioma ostatnimi plagami w siedmiu złotych czasach (Ap 15,1.7). Poza tym wypowiada siedem błogosławieństw (w. 3zK). Wspomniane wystąpienia słowa „siedem” to tylko pierwsze wzmianki o danej rzeczy, ogółem słów pochodnych od „siedem” jest w Apokalipsie blisko sześćdziesiąt. W prowincji Azja (obecna Turcja) było więcej niż siedem wspólnot mesjanicznych, ale te wymienione w w. 11 reprezentują ich ogół.

Łaska wam i szalom. Tego samego pozdrowienia używa Sza’ul w dziewięciu swoich listach.

Ten, który jest, który był i który nadchodzi. To określenie opiera się na tym, w jaki sposób Bóg sam siebie przedstawił w Księdze Wyjścia 3,14: „Jestem, który jestem”, albo: „Będę, który będę”. Por. Żm 13,8. Zwrotka popularnego żydowskiego hymnu z Sidduru Adon-’olam brzmi: „W’hu haja w’hu howe w’hu jihje l’tif’ara” („On był i jest, i będzie na wieczność pełną chwały”). Zastąpienie słowa „będzie” słowem „nadchodzi” wydaje się nawiązywać do powrotu Jezui.

Siedmioraki Duch. Choć według mnie chodzi tutaj o Ducha Świętego (co wyjaśniam w następnym akapicie), to dosłowne tłumaczenie tego określenia, czyli „siedem duchów” (tutaj oraz w 3,1; 4,5 i 5,6), ma również mocne podstawy. Duchy te mogłyby oznaczać siedmiu aniołów służących Bogu przed Jego tronem (judaizm wymienia imiona siedmiu archaniołów: Michael, Gawri’el, Rafael, Uriel, Suriel, Fanuel i Jechiel; zob. 8,2K). W Żm 1,14 aniołowie zostają nazwani duchami, które służą, co z kolei zgadza się z określeniem siedmiorga oczu Baranka (5,6) jako „siedem duchów posłanych na całą ziemię”. W Żm 1,7 zacytowano Psalm 104,4: „[...] który czyni swych aniołów wichrami [hebr. ruchot, co można przetłumaczyć też jako »duchy«], a sługi swe płomieniami ognia”. Tłumaczenie zatem tych słów jako „siedem duchów” stanowiłoby paralelę do Psalmu 104 (tyle że w odwrotnym porządku): „przed tronem było siedem płonących pochodni, które są siedmioma duchami Boga”.

Jednakże takie tłumaczenie rodziłoby poważną trudność, oznaczałoby bowiem, że autor — przeciwny przecież kultowi aniołów (Ap 19,10; Ap 22,8-9) — w swym Boskim pozdrowieniu pomiędzy Boga i Jezusę wcisnął wzmiankę o jakichś siedmiu istotach stworzonych. Poza tym dwa fragmenty z Tanach wskazują na szczególny związek pomiędzy Duchem Świętym a liczbą siedem: Izajasz 11,2, gdzie wymienia się siedem przymiotów Ducha, oraz Zachariasz 4,2-10, gdzie oparte na siódemce symbole obecne w Apokalipsie są odniesione do Ducha.